

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

tallet af studerende op på knap 900, hvoraf afgangsklassen udgør ca. 200. Denne kraftige forøgelse forudsætter, at biblioteksskolen kan disponere over det fornødne antal kvalificerede lærerkrafter, ligesom der nødvendigvis må tilvejebringes en løsning på skolens lokale problemer. Med hensyn til de økonomiske konsekvenser ved nyordningen skal jeg tillade mig at henvise til den oversigt, der er optaget som bilag 2 til lovforslaget.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet til kl. 13³⁰.

Mødet udsat kl. 12².

Mødet genoptaget kl. 13³⁰.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om forhøjelse af stempelafgift.

(Lovforslaget (nr. 78) findes i tillæg A. sp. 1033, fremsættelsen i tidenden sp. 1688).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Egon Jensen: Det fremsatte lovforslag om forhøjelse af stempelafgiften til det dobbelte går kun ud på en forlængelse af lovens virkning for det kommende skatteår, så i den anledning var der ingen grund til at sige så forfærdelig meget. Provenuet er beregnet til 140 mill. kr., og når lovforslaget ikke var med blandt de afgiftsforslag, som blev behandlet forleden, er det, fordi de 140 mill. kr. er medregnet i finanslovsforlaget modsat de omtalte afgifter.

Men der er et enkelt problem, nemlig gruppelivsforsikringer, som under behandlingen af lovforslaget om statsanstalten blev nævnt af det ærede medlem hr. Tastesen. Forhøjelsen af stempelafgiften her skal f. eks. gælde for livsforsikringer, der i stedet for førhen at betale 50 øre nu skal betale

1 kr. pr. påbegyndt 2.000 kr.s forsikring. Jeg mener, det er en forholdsvis voldsom belastning for at opnå den sociale tryghed, der tilsigtes gennem denne forsikringsform, som jo vinder frem, hvilket vi vel kun kan være interesseret i, hvad enten det er arbejdsgivere, der tegner kollektive forsikringer for deres medarbejdere, eller det er organisationer eller foreninger, som tegner forsikringer for deres medlemmer.

Derfor vil jeg spørge den højtærede finansminister, om han ikke vil overveje muligheden for at fritage eller lempe afgiften for disse kollektive forsikringer; så kan man jo sætte en øverste ramme, f. eks. op til 10.000-15.000 kr. pr. person. Stempelovens § 187 giver jo mulighed for, at foreninger og selskaber, der gør det lettere for det arbejdende folk at tegne livs-, syge- og ulykkesforsikringer, helt kan fritages for stempelafgiften.

Med disse par bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling.

Foged: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Henry Christensen, ikke kan være til stede, skal jeg kun knytte nogle få bemærkninger til det foreliggende lovforslag. Vi anser det for at være et led i den almindelige skattelovgivning, og derfor mener vi, at det bør behandles i det udvalg, der er nedsat til behandling af forslag til lov om en almindelig omsætningsafgift.

Jeg har som specielt ønske, der bør tages op til drøftelse, spørgsmålet om førstegangs-etablerede. Kunne man ikke undgå at give disse unge en sådan fornyet byrde? Det kan efterhånden blive vanskeligt nok med generationsskifte, og derfor finder vi det rimeligt, at dette spørgsmål tages op som noget ganske separat, og at vi søger at nå frem til, såfremt lovforslaget bliver vedtaget, at tilgodese nyetablerede eller i det mindste førstegangs-etablerede.

Knud Thomsen: Da stempelafgiften som et led i forårets buketlovgivning blev fordoblet for indeværende finansår, undlod det konservative folkeparti at stemme for lovforslaget. Ved denne førstebehandling vil jeg derfor sige, at det er med ret ringe begejstring, vi nu ser et lovforslag om at fastholde den fordoblede stempelafgift også

[Kaud Thomsen.]

for det næste finansår. Den truer jo herved med at blive permanent; den er meget høj, og de to ærede ordførere, som allerede har talt, har allerede været inde på, at den på visse områder begynder at virke generende.

Det er en gammel og for så vidt indarbejdet afgiftslovgivning, men den er unægtelig til gene og bryderi og besvår inden for de mange områder af erhvervslivet, som rammes. Jeg skal naturligvis ikke her gå ind på nogen som helst principdebat om stempelafgiften, men kun meddele, at vi forbeholder os vor stilling over for lovforslaget og vil lade dette gå ind i de øvrige overvejelser, vi for øjeblikket er inde i med hensyn til den økonomiske politik.

Baunsgaard: For det radikale venstre er det i bedømmelsen af dette lovforslag det væsentlige; at der gennem vedtagelsen kan ydes et bidrag til løsning af de økonomiske problemer, og vi vil derfor kunne medvirke til gennemførelsen af lovforslaget.

Ømann: Jeg skal begrænse mig til på mit partis vegne at tilsige velvillig behandling af det foreliggende lovforslag.

Johan Asmussen: Ved behandlingen af det tilsvarende forslag i marts var de uafhængige det eneste parti, der stemte imod fordoblingen af stempelafgifterne; det skete med den begrundelse, at en sådan forhøjelse i meget høj grad ville betyde en belastning og en omkostningsforfyrelse for erhvervslivet og specielt for landbruget, og der blev særlig peget på, at det ville have urimelige virkninger i det ofte omtalte generationsskifte i landbruget, når der skulle svares en så høj stempelafgift ved overgang til den næste generation.

Ud fra de samme hensyn kan vi heller ikke ved denne lejlighed stemme for lovforslaget. Jeg forstår, at flere af de andre ordførere er inde på en noget lignende tankegang; det ærede medlem hr. Foged talte om førstegangsetablerede, og det ligger jo noget på linje med spørgsmålet om generationsskiftet.

Jeg skal derfor henstille, at man under udvalgsarbejdet overvejer, om man ikke i hvert fald kunne gøre en direkte undtagelse med hensyn til førstegangsetablerede

eller med hensyn til overdragelse til ægtefælle eller livsarvinger; det er næppe dér, man har tænkt sig at hente pengene, det kan næppe heller provenumæssigt spille nogen synderlig rolle, men det ville være rimeligt at gøre en undtagelse på det område; det ville være parallelt med det, man plejer at skrive i ethvert normalt sælgerpantebrev om ejerskifteafdrag: at det skal ikke lægges ved overdragelse til ægtefælle eller livsarvinger.

Må jeg lige nævne, at der kunne blive spurgt: hvor skal man så hente de penge, som man havde tænkt sig at hente her? Vi har tidligere, så vidt jeg husker, peget på, at det undrede os noget, at man aldrig for alvor har været inde på at tage en skat af totalisatorspil. Nu er jeg godt klar over, at der er overordentlig mange mennesker, der synes, det er morsomt at spille i totalisator, både på cykelbanen og andre steder. Det undrer mig dog noget, at man åbenbart hidtil ikke har vovet at søge en afgift placeret dér; det synes jeg ikke der kunne være så meget forgjort ved.

De uafhængige kan altså ikke støtte lovforslaget.

Finansministeren (Henry Grünbaum): Jeg takker for de bemærkninger, der er gjort, og for de tilsagn om velvillig behandling, der er givet af nogle af de ærede ordførere.

Jeg har ikke særlige bemærkninger at gøre. Der er rejst nogle spørgsmål, bl. a. om gruppelevsforikringen og om visse andre ting, og dem kan man selvfølgelig se på; men jeg vil gøre opmærksom på, at det er hensigten, således som også min forgænger tidligere har sagt det, at optage stempeloven til en almindelig revision, og det kunne jo være, det var bedre at tage disse problemer med ind ved den lejlighed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Egon Jensen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, der er nedsat til behandling af forslag til lov om en almindelig omsætningsafgift.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om valg til folketinget.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 18) findes i tidenden sp. 531, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 41).

Der var stillet 16 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af Iver Poulsen, Johan Asmussen, Bækgaard, Rimstad og Erik Østergaard:

Til § 1.

Efter nr. 13 indsættes som nyt nummer: „00. § 43, stk. 1, 1. punktum, affattes således:

„Derefter opgøres, hvor mange stemmer der er faldet på hvert af de partier, som er kundgjort i overensstemmelse med § 23, stk. 5, og som enten har opnået mindst ét kredsmandat eller i landet som helhed har opnået mindst lige så mange stemmer som det gennemsnitlige antal gyldige stemmer, der i landet taget som helhed er afgivet pr. mandat (kreds- og tillægsmandater).“

Bemærkninger.

Ændringsforslaget tilsigter at ophæve de spærregler, som findes i den nugældende valglovs § 43, stk. 1, 1. punktum.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 19) findes i tidenden sp. 531, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 41).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Holger Eriksen: Lovforslaget om ændring af folketingsvalgloven har i denne omgang ikke givet anledning til langvarige drøftelser eller vidtgående ændringsforslag. Det hænger sammen med, at man har skubbet det stadig mere påtrængende spørgsmål om enten at ophæve opstillingskredsene eller at gøre dem nogenlunde lige store ud til næste folketingsperiode og spørgsmålet om de ændringer, som kommunesammenlægningerne gør nødvendige, ud til slutningen af samlingen, hvor man forventer, at den højtærede indenrigsminister vil fremsætte de nødvendige forslag. Det betyder, at forslaget om at lægge Hammer kommune, der hidtil har hørt til Præstøkredsen, ind under Næstvedkredsen, udgår. Derimod opretholdes forslaget om de to nye kredse i Københavns amt.

For at undgå en gentagelse af historien fra Ålborg, hvor et kandidatur måtte opgives som følge af misforståelser med hensyn til stillerne, er det nu fastslået, at der i sådanne tilfælde skal gives den, der indleverer listen, 12 timer til berigtigelse af mulige fejltagelser.

Jeg skal ikke komme nærmere ind på de af det ærede medlem hr. Poul Dam stillede ændringsforslag, der jo er velkendte fra tidligere debatter om de såkaldte spærregler. Jeg skal blot anbefale, at man stemmer imod dem.

Vedrørende den kommunale valglov har drøftelserne navnlig omfattet spørgsmålet om de personlige stemmers indflydelse på kandidatudvælgelsen og mulighederne for under vakance at tilkalde suppleanter. Hvad det sidste angår, er det oplyst, at det hører hjemmer i den kommunale styrelseslov, og at det for tiden behandles i kommunallovskommissionen. Udvalget har henstillet til den højtærede indenrigsminister, at der snarest fremsættes forslag derom.

Med hensyn til det første har der været divergerende opfattelser — naturligvis dog ikke om, at den kandidat, der har opnået fordelingsstallet, skal være valgt. Mere tvivlsomt stiller det sig med de kandidater, der ikke har fået fordelingsstallet, og som ikke kan få det, fordi listestemmerne er opbrugt. Nogle vil mene, at det derefter må være de personlige stemmer, der skal være afgørende. Med lige så stor ret kan man gøre gældende, at de, der har stemt på listen,